

Dissertatio inauguralis medica continens quaedam de tussis convulsivae causa ... / publice defendet auctor Joh. Fried. Künzel.

Contributors

Künzel, Johann Friedrich.
Merriman, Samuel, 1771-1852
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

Gottingae : Literis Barmeierianis, [1801]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/kj5u958j>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIO INAUGVRALIS MEDICA
CONTINENS QVÆDAM
DE
TVSSIS CONVVLSTIVÆ CAVSA

QVAM
ILLVSTRIS MEDICORVM ORDINIS
CONSENSV ET AVCTORITATE
PRO
GRADV DOCTORIS
MEDICINAE ET CHIRVURGIAE
IN
ACADEMIA GEORGIA AVGVSTA

DIE IV. APRILIS MDCCCX

PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

JOH. FRIED. KÜNZEL

MVLHEMIENSIS AD RVHRAM WESTPHALVS.

GOTTINGAE,

LITERIS BARMERIANIS.

CLASSIS CONVULSIVAE QVINTAE

DE

GRADV DOCTORIS

MEDICINAE ET CHIRVURGIAE

AUCTOR

JOH. FRIEDR. WILHELM

OPUSCULUM

DE CONVULSIONIBUS

DE
TVSSIS CONVULSIVAE CAUSA.

§. I.

Tussis Convulsiva praeter alias valetudinis
duersae formas, quibus infantes praecipue
aborantes videmus, medicorum attentio-
nem mereri mihi videtur;

idque variis rationibus

- 1) Quamquam pertussis quotidie haud ob-
servatur, haec Valetudinis aduersae for-
ma raro Tamen non obuenit.

2) Tussis ferina epidemice, ita vt per multi eadem correpti per regionem extensam infantes inveniuntur, semper grassatur. a)

3) Numquam tussis illa periculo caret. Sedingens dulcium Numerus lactantium matris mammis eadem eripitur, et permulti magnae Spei pueri, praecipue teneres et infirmiores immolantur morti. b)

4) Medici de pertussis causa non idem sentiunt, sed inter se discrepant, ita vt alter in hoc, alter in illo eandem invenire credat.

a) ROSENSTEIN *Anweisung zur Kenntniss und Kur der Kinderkrankheiten* (übers. v. Murray, mit Anmerk. v. Loder und Buchholz.) pag. 418.

b) GIRTANNER *Abhandl. über die Krankheiten Kinder.* pag. 279. CULLEN *Anfangsgründe practischen Arzneyk.* edit. 2. Tom. 3. pag. 4. HUFELAND *Bemerkungen über die Blattern* edit. pag. 475. ROSENSTEIN l. c. pag. 424.

5) Inde evenit, vt ratio medendi eiusdem diuersa a medicis abhiberetur, nec non remedia sibi contraria ad eam remouendam laudarentur: Sic e. g. alii commendant venaefectiones, remediis sic dictis refrigerantibus coniunctas, c) alii emetica, d) alii purgantia, e) alii incitantia volatilia, f) opium, moschum,

c) STOLL praelectiones in diversos Morbos chronicos pag. 300. HURHAMI opera physico-medica (cur. Reichel) Tom. I. p. 347. 299. GIRTANNER l. c. p. 279. CULLEN l. c. p. 466.

d) GIRTANNER l. c. p. 280. CULLEN l. c. p. 469. ARMSTRONG Sammlung auserlesener Abhandl. l. c. Tom. 4. p. 107.

e) STOLL l. c. pag. 299. HUXHAM l. c. p. 299. 347. WERLHOFFII Opera Medica (edit. Wichmann) Pars 3. p. 691. HILLANG Beobachtungen über die Veränderungen der Luft, und die damit verbundenen epidemischen Krankheiten auf der Insel Barbados. (aus dem Englischen, von Ackermann) pag. 55. STRANDBERG. Abhandl. der königlich Schwedischen Akademie der Wissenschaften. 1749 p. 251.

f) BUTTER treatise on the chin-cough. WEBSTERI med. prax. System. Tom 2. p. 146. FULLES pharmacopoea extemperanea p. 206.

schum, e. c. alii permanenter incitantia sic dicta roborantia, Cort peruv, g) extr. amara, h) alii frigus, i) alii calorem, k) atque alii alia laude adferunt.

6) Tandem tussis convulsivae curatio saepissime hactenus fuit infauusta; ita, ut haud exigua infantum, ab eadem Correptorum, pars vel atroci dirimeretur morte, vel sanitatem amitteret pristinam. l)

Qui-

g) BISSET medical essays and observations 183. WHYTT *sämmtliche zur practischen Arzneykunde gehörige Schriften* pag. 643. MURRAY *de tempore cort. peruv in Tussi convulsiva rite exhibendi.* Goetting. 1776. LODER *Anmerk. zu Rosensteins Kinderkrankheiten.* p. 426. CULLEN l. c. p. 473. ARMSTRONG l. c. p. 113.

h) HUFELAND l. c.

i) HUTHAMM l. c.

k) GIRTANNER l. c. AASKAW *Sammlung auserlesener Abhandl. für practische Aerzte.* T. 4. p. 514.

l) VOGEL *praelectiones de Cognoscendis et Curandis praecipuis Corporis humani affectibus* (edit. 2.) p. 412. LENTIN *memorabilia* l. c. p. 38. ROSENSTEIN l. c. p. 425.

Quibus omnibus ductus, tussin ferinam, eiusdem paucis mentionem facienda haud esse, puto indignam. Minime vero mihi in mente est, fusam de hac valetudinis aduersae forma dare descriptionem, quod enim non paucos iam fecisse medicos, quis est, qui nesciat? *m)* Sed de eiusdem causa tantum breuibus loquar.

Priusquam autem exponam, quae de hac sentio, de iis quaedam adiicere liceat, quae alii de eadem Crediderunt medici.

§. 2.

Plurimi, paeneque omnes medici per-tussin tractantes, in eo, vt, tussin Conuulsivam ex Contagio originem suam quodam ducere eademque ab altero ad alterum propagari, dicant, conueniunt. Quibus ad numerandi sunt Rosenstein, *n)* Hillang, *o)*
Cul-

m) DANZ *Versuch einer Geschichte des Keichhustens,*
1791.

n) l. c. pag. 423.

o) l. c. pag. 54.

Cullen, p) Girtanner, q) Hufeland, r)
Brown, s) Weickard, t) aliique.

Contagium illud quidam u) dicunt, primos tussis ferinae paroxysmos efficere; sequentes autem causis variis occasionalibus, motu Corporis nimio, ventriculo nimis onerato, dispesia, vermibus, fumo inspirato quodam, odoribus ingratis penetrabilibus, animi perturbationibus vehementibus aliisque produci credunt.

Contagium, alii dicunt, per aerem diffusum, per eundem inspirari, pulmonumque nervos ad motus incitare Spasticos x)

Alii

p) l. c.

q) l. c. pag. 274.

r) l. c.

s) GIRTANNER *Darstellung des Brownischen Systems*
Tom. I. pag. 166.

t) *Medizinisches practisches Handbnh auf Brownische Grundsätze und Erfahrung gegründet.* Tom. I. pag. 239.

u) CULLEN l. c. GIRTANNER l. c. HUFELAND l. c.

x) HILLANG l. c. p. 54.

Alii, Contagium illud, dicunt, flatum
 producere inflammatorium, hypersthenicum,
 eaque ex ratione venaesectiones et metho-
 dum Commendant antisthenicam y) alii sta-
 tum gastricum, atque emetica et purgantia
 laudant. z)

Quibus vero omnibus de tussis ferinae
 causa opinionibus assentire nequeo, sed
 puto, morbum oriri sine contagio.

Quamquam hic locus deest, de Conta-
 giorum in producendis morbis effectu dif-
 ferere, liceat mihi, quaedam de illo afferre.

Contagium, vt sentio, triplici modo
 morbum procreare valet.

1) Contagium incitat, incitationem nimis
 auget, stheniamque producit. sic E. 9.
 Contagium variolosum, morbillosum *)
 quod vero de pertussis Contagio sic
 dicto

y) HUTHAMM l. c.

z) STOLL l. c. p. 291. HILLANG l. c. ROSTEIN
 l. c.

*) BROWN l. c. p. 29.

dicto non valet; quacum enim sthenia numquam coniuncta est, sed asthenia directa, sicuti mox videbimus.

2) Contagium quoddam eo gradu incitat, ut astheniam efficiat indirectam. Quae autem Tussi ferinae quoque abest; nam astheniae indirectae semper stheniam antecedere, necesse est, licet eadem per breve tempus duret. a) Nil autem hanc pertussi antecedentem probat.

3) Astheniam directam an contagium queat producere? Quod ad determinandum, debeamus loqui antea quid sit contagium! quod vero ultra iacet huius opusculi limites. Cum autem potentiam noentem, astheniam directam procreantem, in aeris quadam modificatione consistentem, contagii nomine appellare vellemus, tunc quoque dicere possemus, tussin convulsivam ex contagio originem suam ducere, sed si

pro

a) ROSCHLAUB *Untersuchungen über Pathogenie.* T. I. p. 491. (edit. 2.)

pro contagii requisito habeatur, eodem morbum ab altero ad alterum transduci posse, tunc pertussis eiusdem epidemica, minime vero contagiosa dici meretur. Quamquam illa enim originem suam aeris modificationi cuidam debet, attamen ab altero ad alterum transferri posse non credo, licet quidam medici hoc contendant. b) Sed Satis de hoc.

Minime vero omnes de tussi ferina auctores illius contagium adsumunt, sed quidam contendunt morbum non esse contagiosum c) Vogel, sine Contagio, inquit, certe grassatur.

Non desunt tandem medici, frigus, dicentes, calorem subsequens praecipuam tussis convulsivae occasionem d) quorum opinio-

b) ROSENSTEIN l. c. p. 418.

c) DANZ l. c. VOGEL l. c. p. 411.

d) WERLHOF l. c. p. 690. HUTHAMM l. c. Tom. I.

p. 299 — 346. SYDENHAMM opuscula p. 392.

FR. HOFFMANN diss. de tussi convuls. Hallae

1732. Ejusd. System. Medic. rational Tom. IV.

p. 3. p. 370. VOGEL l. c. p. 411.

nionibus non dissentio sicuti mox pluribus dicam.

Quae de medicorum, de tussis conuulsivae causa opinionibus dixisse sufficiant. Plura quidem offerre possem, sed tantum ostendere volui, medicos de tussis conuulsivae causa hactenus inter se discrepasse; nec fasam de hac valetudinis aduersae forma descriptionem dare, mihi fuit propositum.

§. 3.

Quibusdam nunc Medicorum opinionibus praemissis, nostram de tussis ferinae causam afferre liceat.

Illius valetudinis aduersae formae, tussis nempe Conuulsivae, causa in asthma vniuersali, Cuius praecipuus gradus pulmonibus inest, consistere mihi videtur. Quod ad arbitrandum, sequentia Contemplans sum de ductus.

- 1) Pertussi per longum tempus iam antecedit status incitationis incitamentorum

de-

defectu absoluto diminutae, opportunitas ad astheniam directam.

2) Ipsi morbo immediate antecedunt potentiae nocentes, quae organismo universali, praecipue vero pulmonibus incitamentum adimunt sufficiens, astheniam procreant directam.

3) Pertussis paroxysmi potentiis directe debilitantibus producuntur.

4) Debilitantia remedia medici in tussi ferina remouenda obseruarunt inutilia atque nocentia, quaecunque incitantia vero salubria.

Quae omnia fusius nunc perspiciemus.

§. 4.

Per multos de pertussi medicos legimus Scribentes prae aliis infantibus teneres debiles ac valetudinarios tussi Corripi solere Conuulsiva. e)

Qui-

e) GIRTANNER l. c. pag. 279. HUFELAND l. c. p. 476.

Quibus omnibus incitatio ex inopia incitamentorum absoluta diminuta est, siue ad atheniam opportunitas directam. Morbo autem antecedens opportunitas quaedam signum maximae grauitatis diagnosticum diathesis habenda est praesentis, ita, vt opportunitatem subsequens diathesis cum illa semper sit vniuseiusdemque naturae, si potentiae nocentes eiusmodi, quae opportunitatem procreauerant eandem ad eum gradum augebant, vt morbus enascatur; nec potentiae nocentes oppositae naturae aduenissent, morbumque effecissent. f)

Cum inde tussi ferinae opportunitas antecedit ad atheniam directam; opportunitas autem potentiis nocentibus eiusmodi, quae illam procreauerant, augeatur, dum pertussis exoritur, sicuti mox videbimus; quibus ex omnibus elucet, tussi conuulsivae adesse atheniam directam. Sed quae de hoc sufficiant, cum partim dissertationis angustiae haec fusius exponere non permit-

tant,

f) ROSCHLAUB l. c. p. 460. BROWN l. c.

tant, partim illa omnia satis iam sint tractata. g)

§. 5.

Ad alterum transgrediamur opinionis meae argumentum, in eo positum ut pertussi potentiae nocentes, quibus organismo vniuersali, praecipue vero pulmonibus, incitamenta adimuntur, asthma vniuersalis, maior autem pulmonum efficitur, immediate antecedant.

Quibus tussis Conuulsivae Causae momenti externis adnumeranda mihi videntur sequentia.

- 1) Frigus, praecipue humidum, caloremque sequens. Permulti litteris demandarunt medici, tussin Conuulsivam epidemicam grassari, vel cum tempestas est frigida et humida, vel maxime, cum eadem sequitur calidam. Fr. Hoffmann

g) ROSCHLAUB l. c. p. 457. Tom. III. p. 37.

mann *h)* tussin hanc epidemicam, si aestatem siccam calidamque excipiat autumnus humidus et frigidus grassari, obseruauit.

Sydenham *i)* dicit se obseruasse pertussin mense Nouembr. Anni MDCLXXIX, cum praecedens mensis pluribus maduisset pluuiis. Huxham *k)* se pertussin uidisse inquit, maxime tempore frigido humido que. Idem notauit Stoll. *l)* Werlhoff *m)* tussin ferinam putat originem calori primi veris diurno fere aestiuo, noctibus autem frigidiusculis debere.

Liceat huius viri illustr. adducere ipsissima verba: maxime ex frigoris, ait, et caloris alternis vicibus, vel per tempestatum ineuitabiles iniurias, vel per diaetae hypocautionum, et potus praecipue vitia per-

h) l. c. p. 370.

i) l. c. p. 392.

k) l. c. Tom. I. p. 299. 346.

l) l. c. Tom. I. p. 291.

m) l. c. p. 473.

pertussis produci solet. Huius sententiae haud minus est Hufeland. *n)* Vogel *o)* quovis dicit anni tempore, quo repentinae frigoris et caloris vicissitudines, tempestates pluviosae, ventique frigidi corpora diu affecerunt, tussis convulsiva populariter grassatur.

Aere frigido, praecipue calidum sequente, eodemque alternante, organismo uniuersali caloris incitamentum, ad vitam et sanitatem necessarium, deducitur; eoque modo incitatio ob absolutum incitamenti defectum diminuitur, aethenia procreatur directa uniuersalis. Licet autem incitamentum aere frigido uniuerso deducatur organismo, quod praecipue vero pulmonibus contingit, quos frigus aere inspirato maxime afficit; ideoque maximus aetheniae gradus in illis progignitur, sicuti quoque in tussi ferina locum habet. Quod vero pluribus
 expo-

n) l. c. p. 473.

o) l. c. p. 411.

exponere, superfluum foret, cum Brown *p)*
et Roschlaub illud satis tractaverint.

Aerem frigidum inde praecipuum tussis
ferinae causae esse, putamus, momentum
externum.

Ex quibus, pertussin semper epidemi-
cam grassari, explicari potest, licet nullum
adsumamus Contagium. Aer enim frigidus
non solum in vnum, sed in omnes, illi
sefe exponentes, homines per regionem ex-
tensam effectum suum exserit. Eodemque
tempore, quo infantes tussi laborant Con-
vulsiva, adulti rheumatoligiis, pleuritibus et
peripneumoniis aethenicis Corripi solent *r)*
An id, quod infantes fere soli, nec nisi
rarissime adulti, tussi ferinae subiecti sint,
maiori illorum incitabilitatis gradui sit tri-
buendum *s)* probabile mihi videtur.

Diaeta

p) l. c. Tom. 2. p. 74.

q) l. c. Tom. 2. 3.

r) HUFELAND l. c. p. 473.

s) Ibid. p. 475.

Diaeta haud satis incitans, vegetabilis, potiones ex aqua frigida, vel cereuisia acida ac tenui, lac matris aut nutricis insanæ aliquid ad pertussin promouendam conferre mihi videntur.

Quibus enim omnibus incitamentorum defectus absolutus augetur, incitatio magis diminuitur, et asthenia augmentatur directa. *t)*

Inde euenit, ut, quamquam diuitem infantibus haud parcit, pertussis, illi pauperum ab eadem praeter alios corripit soleant.

Nunc satis probasse puto, tussi Convulsivae potentias nocentes directe debilitantes immediate antecedere. Cuicumque vero morbo illae progrediuntur, ad praesentem concludere possumus astheniam directam. *u)*

B 2

§. 6.

t) BROWN l. c. p. 75. ROSCHLAUB l. c. Tom. 2.

u) ROSCHLAUB Tom. I p. 460.

§. 6.

Opinio mea eo magis stabilitur, quod tussis ferinae paroxysmi potentiis nocentibus, directe debilitantibus adducantur. Culln x) et Girtanner y) illos effici, dicunt motu corporis nimio, ventriculo nimis onerando, animi vehementibus perturbationibus, aliisque eiusmodi momentis externis. Omnia vero illa directam procreare astheniam, Roschlaub z) et Niemeyer a) satis probantes legimus; proptereaque illud demonstrare omittere possumus.

§. 7.

Ad vltimum nunc peruenimus opinio-
nis nostrae de pertussi causa argumentum in
eo positum, quod remedia debilitantia a
quibusdam medicis in remouenda tussi ferina
ob-

x) l. c.

y) l. c. pag. 275.

z) l. c. Tom. 2.

a) Materialien für Erregungstheorie (edit. Muhry).
pag. 3.

obseruata sint inutilia atque nocentia, quae-
cunque incitantia vero ab omnibus iuuantia
et salubria.

A. Quoad remedia debilitantia medici de
illis inter se differunt; alii nempe illa
noxia habent, alii eadem laude adferunt.

Inter primos referendi sunt Brown *b)*
Weickard *c)* Girtanner *d)* Gessner *e)*. Gir-
tanner purgantia in tussi ferina curanda
plane reiicit, eademque inquit, detrimen-
tum inferre. Gessner emetica absque spe-
rato effectu dedit. Brown et Weickard
omnia illa prorsus condemnant.

Nec desunt medici illa laudantes;
quibus adnumerari merentur Hillang *f)*
Strand-

b) l. c. Tom. 2. p. 166.

c) l. c.

d) l. c.

e) *Sammlungen von Beobachtungen für der Arzneyge-
lehrtheit.*

f) l. c. p. 55.

Strandberg *g)* Cullen *h)* Rosenstein *i)* Buchholz *k)* Huxham *l)* Hufeland *m)* aliique.

Quod nostram opinionem de tussis conuulsivae Causa refutare videri posset; sed illorum remediorum commendatio quadruplici modo explicari potest.

- 1) An adesset vera tussis Conuulsiva, vbi illa remedia inueniebantur salubria? Adessetne potius quandoque Catharrus sithenicus, in quo illa salubria. *n)*
- 2) Medici emetica atque purgantia iis adhibebant rationibus, vel ad Contagium emeticis expellandum *o)* vel ad sordes gastricas, pituitam E. g. quas causam morbi

g) l. c. pag. 257.

h) l. c.

i) l. c.

k) *Anmerkungen zu Rosensteins Kinderkrankheiten.*

l) l. c.

m) l. c.

n) HUFELAND l. c. p. 476.

o) CULLEN l. c. p. 465. STRANDBERG l. c.

morbi habebant euacuandas *p)* vel ad statum inflammatorium, lithenicum, quem adesse arbitrabantur, venaesectionibus, et remediis sic dictis refrigerantibus remouendum *q)* sed vidimus, in quibus omnibus pertussis causam non esse quaerendam: atque inderatio abest, propter quam medici illa adhibebant.

- 3) Omnes fere medici post methodum adhibitam refrigerantem et euacuantem, remedia dederunt incitantia, atque his morbus sublatus est. *r)* Sanatio aegrotorum igitur minime remediis debilitantibus, sed incitantibus perficiebatur. Sic. E. 9. Bucholz *s)* initio morbi laudat vinum antimoniatum Huxhami, ad emesin provocandam tunc moschum, lau-

p) BUCHHOLZ l. c. ROSENSTEIN l. c. STOLL l. c.

q) HUXHAMM l. c.

r) HILLANG l. c. p. 56. STRANDBERG l. c. BUCHHOLZ l. c. p. 432. ROSENSTEIN l. c. p. 436. HUFELAND l. c. CULLEN l. c.

s) l. c. p. 432.

laudanumliquid: Sydenhami, tandemque decoct. cort. peruv. cum Tinct. cantharid. et laud. liq. Syd. nec non clysmata ex radice valerianae adhibebat. Quae vero remediorum adhibitorum morbum remouerent? an emetica, an incitantia? Ego puto incitantia. Murray t) se coactum esse inquit, cort. peruv. praescribere, antequam resoluentibus, emeticis ac purgantibus effecisset, vt tussis sine vomitu cessaret. Hufeland u) Sanationem dicit, solis adhibitis remediis resoluentibus et euacuantibus non posse perfici.

- 4) Ponamus autem, vt pertussis symptomata, adhibitis emeticis et purgantibus mitigarentur, vel evanescerent, tunc hoc minime probaret, morbum esse ipsum mitigatum aut remotum, valetudinis enim forma aduersae tantum permutata esse potest.

Qui-

t) *Anmerkungen zu Rosensteins Kinderkrankh. pag. 437.*

u) *l. c. p. 483.*

Quibus ex omnibus patere mihi videtur, meam de pertussis causa opinionem eo haud refutari. Quod medici ad illam fugendam remedia adhiberent debilitantia. Plura de hac re adferre, dissertationis limites vetant.

B. Quicumque de tussi ferina auctores ad eam debellandam incitantia magna cum laude adferunt, de quibus nunc pauca.

1) Haud defunt medici, qui diaetam incitantem, iuscula carnea, oua x), nec non vinum generosum y) ad pertussin profligandam Commendant. Nihilominus dantur, diaetam vegetabilem antepponentes. z)

2) Unanimiores autem sunt medici in laudandis remediis incitantibus, pharmaceuticis, fere omnes quaeque ad per-

x) WEIBKARD l. c. pag. 240.

y) Idem. SCHÆFFER in *Hufelands Journal* 6. B. pag. 258.

z) CULLEN l. c.

pertussin remouendam celebrant. Quibus remediis adnumeranda sunt sequentia

1. Opium. a) Hufeland et Girtaner hoc praecipuum appellant in tussi convulsiua

2. Moschus b)

3. Castoreum c)

4) Csmphora d)

5)

a) BUTTER l. c. GIRTANNER l. c. p. 282. HUFELAND l. c. pag 506. BUCHOLZ l. c. p. 432. SELLE Med Clinica (edit 6.) p. 419.

b) AASKOW l. c. p. 516. BERGER *Sammlung auserlesener Abhandl. für practische Aerzte. B. 4. p. 416.* HILLANG l. c. p. 56. FULLER l. c. p. 206. WEBSTER l. c. p. 146. GESSNER l. c. HUFELAND l. c. p. 508.

c) MORRIS *Medical obseruations and inquires Vol. 3. p. 281.*

d) BUTTER l. c. BANG *praxis med. System. exposita p. 385.*

5. Extract. Hyosciami e)
6. Extract. Cicutae f)
7. — Nicotianae g)
8. Tinct. Cantharidum h)
9. Valerina i)
10. Belladonna k)
11. Afafoetida l)

12)

- e) LODER l. c. p. 426. HUFELAND l. c. p. 507.
- f) ARMSTRONG l. c. p. 109. BUTTER l. c. LENTIN l. c. p. 79.
- g) ROSENSTEIN l. c. p. 430. GESSNER l. c.
- h) HILLANG l. c. p. 56. LODER l. c. p. 426. HUFELAND l. c. p. 518. LETTSON, *Sammlung auserlesener Abhandlungen für practische Aerzte*, B. 4. pag. 113.
- i) HUFELAND l. c. p. 521.
- k) BUCHHAVE *Sammlung auserlesener Abhandlungen für practische Aerzte*, Band 14. SCHAEFER l. c. p. 258.
- l) MILEAR *Observations on the Asthma and on the Hooping-Cough* p. 132.

12. *Ledum pallustre* m)
 13. Ω Θ *dulcis* n)
 14. *Balnea Tepida* o)
 15. *Spiritus nitri dulcis* p)
 16. *Liquor Cornu Cerui Succ.* q)
 17. *Cort. peruuian.* r)
 18. *Lichen islandicus* s)
 19. *Extracta amara* t)

Quae

m) LENTIN l. c. p. 89. ROSENSTEIN l. c. p. 426.

n) *Hannoversches Magazin* Stück 80. 1768.

o) AASKOV l. c. p. 514.

p) VOGEL l. c. p. 414.

q) *Ibidem.*

r) ARMSTRONG l. c. p. 113. LETTSOM l. c. p.

112. LODER l. c. p. 416. MURRAY l. c. LEN-

TIN l. c. p. 79. BISSET l. c. p. 182. CULLEN

l. c. p. 473. GIRTANNER l. c. p. 283. HUFFE-

LAND l. c. VOGEL l. c. p. 415.

s) *Idem.*

t) *Idem.*

Quae sunt praecipua in tussi debellanda conuulsiua fere ab omnibus medicis vnanimiter celebrata remedia. Omnia incitant; atque inde in sthenia adhiberi et salubria esse nequeunt, sed si hoc euenit, asthenia adesse debet.

§. 8.

Dixi nunc pauca, quae proferre mihi in mente fuit. Vidimus

- 1) Momentum tussis ferinae Causae internum, Causam veterum praedisponentem, in incitatione Confistere defectu incitamentorum absoluto diminuta;
- 2) Momenta pertussis causae externa, causas sic dictas occasionales, esse directe debilitantia;
- 3) Tussis paroxysmos produci potentiis directe debilitantibus;

4) Morbum methodo medendi incitante,
permultis testantibus medicis, fugari

Ex quibus omnibus elucere mihi vide-
tur, tussis conuulsivae causam, sic dictam
proximam esse atheniam directam.

T H E S E S.

I.

Nullum certum conceptionis Signum dari potest, et nulla primis temporibus indubitata grauiditatis diagnofis.

II.

Somno incitatio augetur.

III.

Asthenia indirecta, nulla praecedente hypersthenia, oriri subito nequit.

IV.

Senes plerumque versantur in opportunitate ad astheniam directam.

V.

V.

Plurimi homines moriuntur asthma directa.

VI.

*Partis gangraenosae amputationem institui,
rarissime conuenit.*

VII.

Suturas trepano perforare, quandoque licet.

VIII.

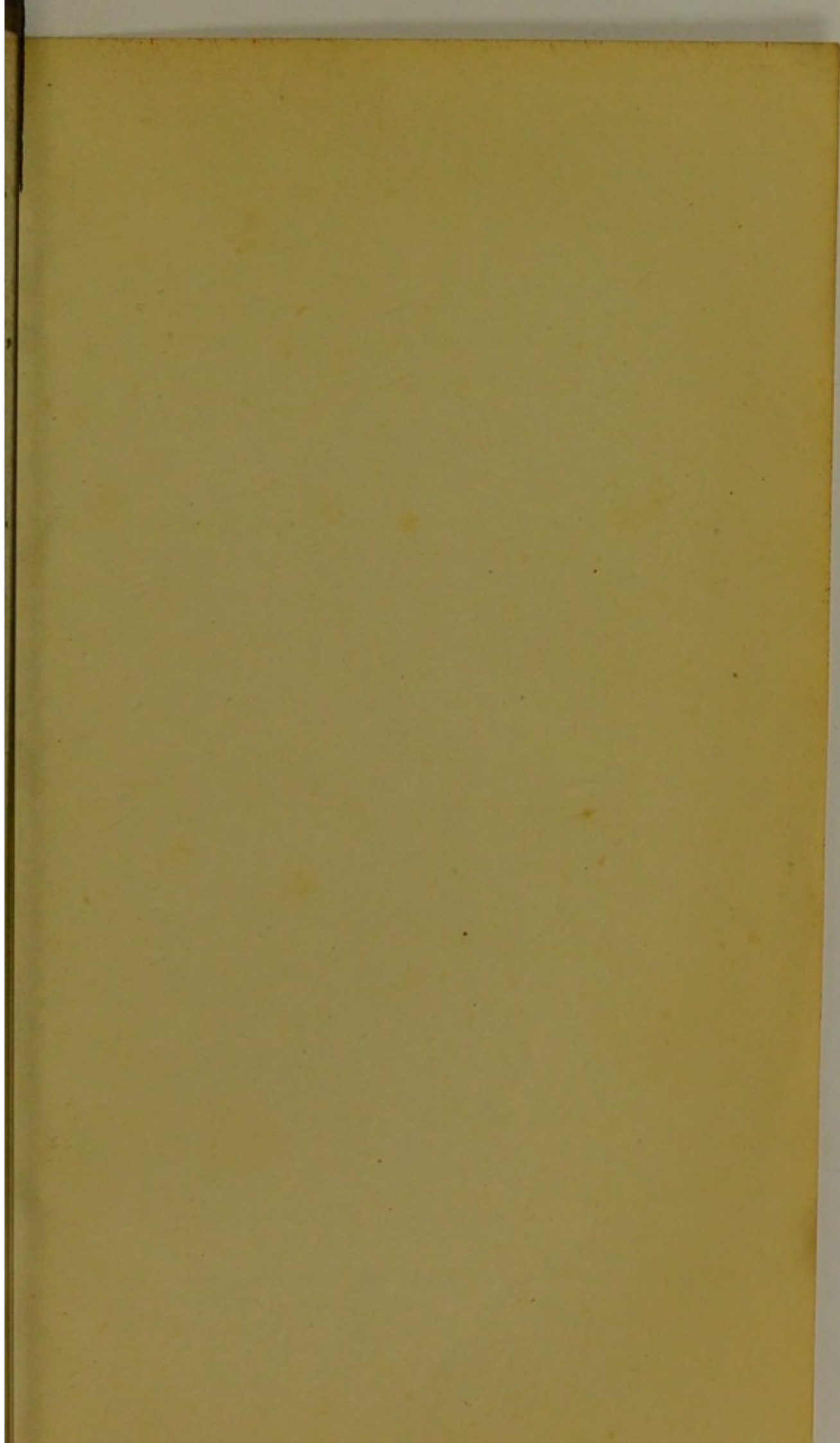
Supplicia prorsus sunt damnanda.

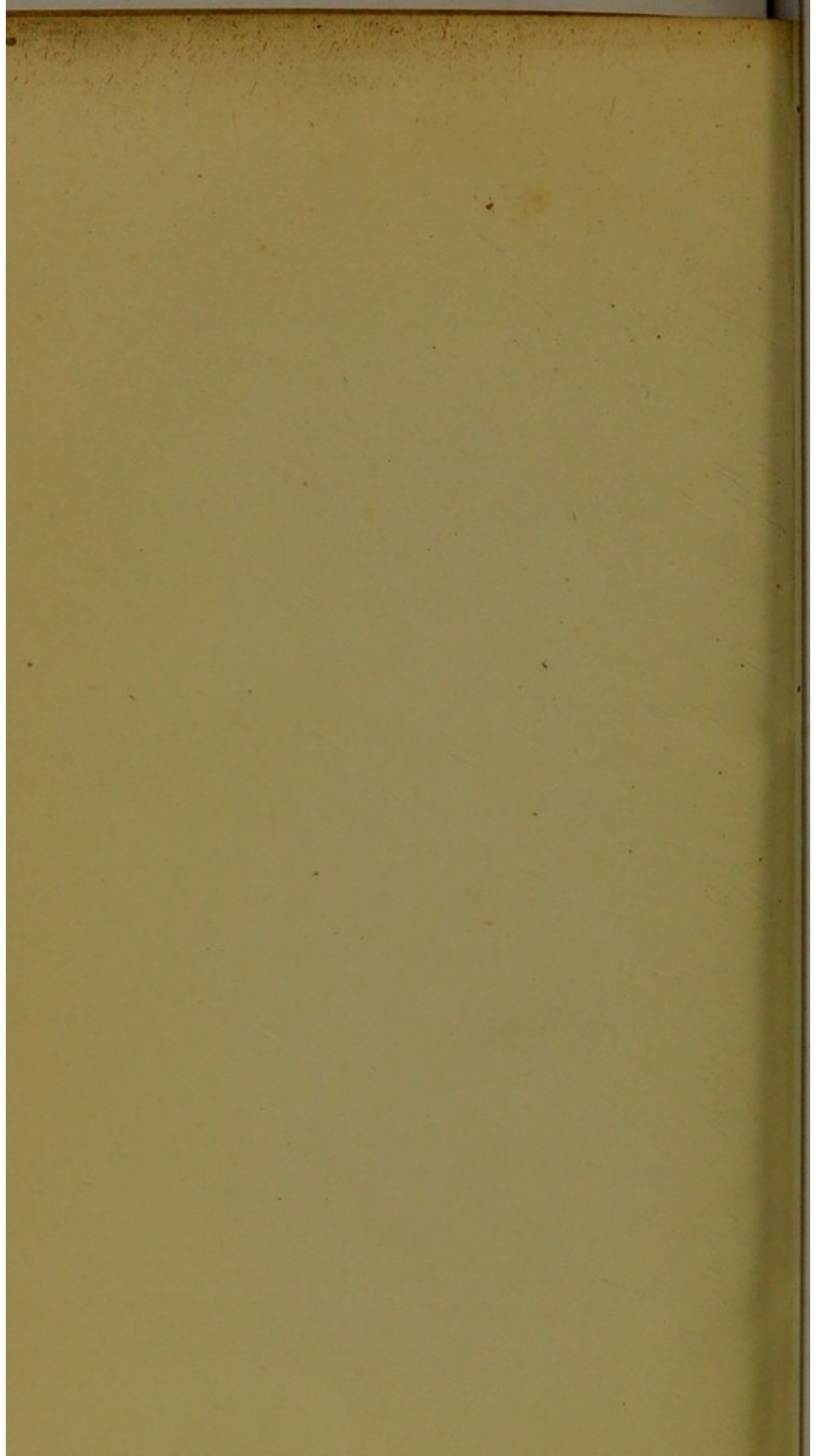
IX.

Impotentia relatiua iusta diuortii est causa.

X.

Non dantur vires naturae medicatrices.

PICTURE

SOME TIGHT
GUTTERS

